

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18337

Θέμα 264^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 546-560

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

- ΑΝ. *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, μηδ' ἄ μη' θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.*
- ΙΣ. *Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένη φίλος;*
- ΑΝ. *Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.*
- ΙΣ. *Τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδέν ὠφελουμένη;* 550
- ΑΝ. *Ἀλοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.*
- ΙΣ. *Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;*
- ΑΝ. *Σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.*
- ΙΣ. *Οἴμοι τάλαινα, κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.* 555
- ΙΣ. *Ἄλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.*
- ΑΝ. *Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ δόκουν φρονεῖν.*
- ΙΣ. *Καὶ μὴν ἴση νῶν ἐστὶν ἡ ἕξαμαρτία.*
- ΑΝ. *Θάρσει· σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.* 560

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, ... κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*

(Μονάδες 30)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Να μην πεθάνεις μαζί μου, ούτε να οικειοποιείσαι (να κάνεις δικά σου) αυτά που δεν άγγιξες· θα είναι αρκετό ότι θα πεθάνω εγώ.

ΙΣΜΗΝΗ

Και ποια χαρά θα έχω στη ζωή αν στερηθώ εσένα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τον Κρέοντα ρώτα· γιατί γί' αυτόν εσύ νοιάζεσαι.

ΙΣΜΗΝΗ

Γιατί με πικραίνεις με αυτά χωρίς να έχεις κανένα κέρδος (μολονότι δεν ωφελείσαι καθόλου);

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πονώντας βέβαια (το κάνω αυτό), αν γελώ σε βάρος σου.

ΙΣΜΗΝΗ

Έστω και τώρα λοιπόν σε τι θα μπορούσα να σε ωφελήσω ακόμη εγώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σώσε τον εαυτό σου· δεν σε φθονώ ώστε να σου αρνηθώ να διαφύγεις (τον κίνδυνο) (δεν αρνούμαι από φθόνο εσύ να διαφύγεις τον κίνδυνο).

ΙΣΜΗΝΗ

Αλίμονό μου η δύστυχη, και να στερηθώ τη δική σου μοίρα (και να μη συμμεριστώ τη δική σου μοίρα);

2. α) Να περιγράψετε τη σκηνή του αρχαίου θεάτρου.

β) Να περιγράψετε το λογεῖον και τη λειτουργία του.

(Μονάδες 10)

α) Η σκηνή, το τρίτο αρχιτεκτονικό μέλος του θεάτρου, εκτεινόταν πίσω από την ορχήστρα. Ήταν η σκηνή ένα απλό επίμηκες οικοδόμημα, που παρέμεινε ξύλινο μέχρι τα τέλη του 4^{ου} π.Χ. αι. Προοριζόταν, στην αρχή τουλάχιστον, για να φυλάγουν οι υποκριτές τα σκεύη και τα υλικά τους.

β) Κατά μήκος του τοίχου της σκηνής, προς το μέρος των θεατών, κατασκευάστηκε ένα ξύλινο και αργότερα πέτρινο ή μαρμάρινο υπερυψωμένο δάπεδο, πάνω στο οποίο έπαιζαν οι ηθοποιοί. Ο χώρος αυτός ονομάστηκε **λογεῖο** και δεν υπήρχε κατά τους κλασικούς χρόνους.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. θιγγάνω	α) ζωή
2. άνιῶ	β) χαίρω
3. βίος	γ) δυστυχής
4. κηδεμών	δ) ἐγγίζω
5. τάλαινα	ε) ἀλγῶ
	στ) ἀπέρχομαι
	ζ) προστάτης

(Μονάδες 5)

1. δ)

2. ε)

3. α)

4. ζ)

5. γ)

Περισσεύουν τα β) και στ).

β) αθάνατος, ανεπάρκεια, αφθονία, απόρρητος, αδόκητος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

αθάνατος → θάνης, θνήσκουσα, κατθανεῖν, τέθνηκεν, τοῖς θανοῦσιν

ανεπάρκεια → ἀρκέσω

αφθονία → φθονῶ

απόρρητος → ἀρρήτοις

αδόκητος → ἐδόκουν

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος